

Hänvisning
Er begäran om utlåtande 13.5.2024
VN/28373/2023

Social- och hälsovårdsministeriet
PB 33
FI-00023 STATSRÅDET

Kontaktperson
Ylva Lindström, telefon +358 (0)18 25000 (växel)
ylva.lindstrom@regeringen.ax

registratorskontoret.shm@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 2 och 3 kap. i sjukförsäkringslagen

Social- och hälsovårdsministeriet har begärt ett utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 2 och 3 kap. i sjukförsäkringslagen.

Enligt 28 § 2 mom. i självstyrelselagen för Åland ska i fråga om lagar som har särskild betydelse för landskapet Åland utlåtande inhämtas av landskapet innan lagen stiftas. Ålands landskapsregering konstaterar att endast en kort sammanfattning av propositionens innehåll samt själva lagtexten översatts till svenska. Inga detaljmotiveringar har översatts. Avsaknaden av propositionen i sin helhet på svenska medför att landskapsregeringen svårt kan bilda sig en heltäckande uppfattning i ärendet och har inte möjlighet att bilda sig en heltäckande uppfattning i ärendet och ge alla för Åland relevanta synpunkter.

Sammantaget anser landskapsregeringen att riket inte uppfyller de skyldigheter som följer av 28 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland.

Lagförslagets innehåll

Det föreslås ändringar i sjukförsäkringslagen så att den som besöker en specialistläkares mottagning ska rätt till sjukvårdsersättning endast om det sker efter remiss från en allmänläkare eller en specialistläkare inom allmänmedicin. Undantag från detta är besök hos specialist i gynekologi och obstetrik, specialist i ögonsjukdomar, specialist i psykiatri samt i mun -och käkkirurgi som ska ersättas utan remiss. Det föreslås vidare att besök hos munhygienist för undersökning eller vård ersätts utan remiss högst två gånger per kalenderår och hos fysioterapeut utan remiss från läkare högst fyra gånger per kalenderår. Även föreslås ändring så att undersökning av mun och tänder av en tandläkare ska ersättas en gång vart fjärde kalenderår eller om tandläkare vid undersökning konstaterat att den försäkrades hälsotillstånd förutsätter årliga undersökningar högst en gång per kalenderår. Föreslås också att rätten till sjukvårdsersättning för assisterad befruktning återinförs.

Lagstiftningsbehörigheten

Sjukförsäkringslagen tillhör annan socialförsäkring som i enligt 29 § 3 punkten i självstyrelselagen hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Enligt 18 § 12 punkten i självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) hör hälso- och sjukvård till landskapets lagstiftningsbehörighet. 21.07.2022 bedömde Ålandsdelegationen i ett utlåtande att även privat hälso- och sjukvård anses som en del av rättsområdet hälso- och sjukvård och hör därmed till landskapets lagstiftningsbehörighet (ÅFS 2024:29).

Landskapsregeringen konstaterar att tandvården på Åland är organiserad på annat sätt än i riket. Den åländska befolkningen har inte tillgång till allmän tandvård och endast en del av befolkningen har tillträde till den offentliga tandvården. En stor del av befolkningen anlitar därmed den privata tandvården på Åland. Enligt uppgifter från FPA erhöll 2023 cirka 38 % av Ålands befolkning FPA-ersättning för privat tandvård jämfört med riket där i genomsnitt cirka 16 % av befolkningen erhöll FPA-ersättning för privat tandvård.

Landskapsregeringen konstaterar därmed att försämringar av FPA-ersättningar för privat tandvård oproportionerligt drabbar Ålands befolkning. Eftersom en större andel av Ålands invånare är beroende av privat tandvård jämfört med riket, skulle sådana ändringar få allvarliga konsekvenser för Åland.

Minister

Arsim Zekaj

Byråchef

Ylva Lindström